

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en delvis genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 65 fra folketingsåret 2003-04 om genoprettelse af Fiil Sø og omgivelser (se Folketingstidende 2003-04, forhandlingerne side 5430 og tillæg A side 2976 og 2978). Det vil give mere miljø for pengene, hvis man genskaber Fiil Sø til tilstanden før den store afvanding i 1940'erne. Tidspunktet for en genoprettelse af Fiil Sø har aldrig været bedre, idet bestyrelsen for Aktieselskabet Fiil-Sø på generalforsamlingen i maj måned 2007 fik bemyndigelse til at sondere mulighederne for et eventuelt salg. En landbrugsejendomsmægler vurderer godsets værdi til omkring 250 mio. kr. ekskl. jagttretighederne.

Samtidig slipper samfundet for at udbetale en årlig landbrugsstøtte på ca. 3 mio. kr. (2006) for dyrkning af jorden, hvilket er langt mere, end ejerne har i overskud på driften. Som al anden lavbundsjord sætter den dræned jord sig, og dyrkningskvaliteten er derfor for nedadgående, mens kvælstofudvaskningen vil være stigende, hvis udbytterne forsøges opretholdt.

I dag ejes jorden af Aktieselskabet Fiil-Sø, hvilket gør den organisatoriske og juridiske side af sagen langt mere enkel end ved det store Skjern Å-naturgenopretningsprojekt.

Fiil Søes jorder blev oprindelig drænet og opdyrket med 50 pct. statstilskud. I 2002 fik Aktieselskabet Fiil-Sø 2,2 mio. kr. i hektartilskud, men kunne kun præstere et økonomisk overskud på 800.000 kr. til sine aktionærer.

I regionplanen for Ribe Amt var Fiil Sø udlagt som »internationalt beskyttelsesområde« og som »landbrugsområde med naturinteresser«. Det er endvidere Ramsarområde, EF-fuglebeskyttelsesområde og EF-habitatområde og er omfattet af Bern- og Bonnkonventionerne om sjældne ynglefugle og trækkende fugle. Desuden er den tilbageværende del af Fiil Sø, Fide Sø, på 100 hektar frivilligt fredet sammen med den omliggende hede og klitterne vest for Fiil Sø.

Den nuværende situation, hvor der gives offentlige tilskud i størrelsesorden 3 mio. kr. (2006) årligt til forarming af et vigtigt naturområde, er i sig selv utilfredsstillende.

Derfor bør staten tage konsekvensen og tilbyde at købe jorderne af Aktieselskabet Fiil-Sø én gang for alle for en fornuftig sum med henblik på at genskabe den oprindelige sø på 2.000 ha. Det vil sammen med de 1.200 ha skov og tilstødende klit- og hedearealer på henvend 900 ha give et sammenhængende naturområde, der efter danske forhold vil være helt enestående.

De nuværende aktionærer vil ved en handel kunne opnå at beholde bygningerne og adgangen til området samt eventuelt retten til en mindre jagt på stedet, så det oprindelige og nuværende jagtkonsortium i en mindre udgave kan bestå. På de præmisser vil staten ikke få brug for at ekspropriere.

Selve genopretningen af Fiil Sø vil være uhyre billig i anlægsudgifter, da det drejer sig om at fjerne et opstemningsværk ved Henne Mølleå og stoppe pumpestationerne.

Samtidig vil regeringen kunne føje et antal kilo kvælstof, der er fjernet via genetablering af vådområder, til vandmiljøplanens gevinster og spare på tilskud til etablering af vådområder. Der kan spares på de kvælstofkvoter, der er planlagt opkøbt fra landmænd.

De løbende udgifter til pleje af området og til publikumsfaciliteter må pålægges Skov- og Naturstyrelsen, som bør kompenseres, f.eks. af afgiftsprovenuet fra en øget pesticidafgift.

Det foreslåede projekt med genskabning af Fiil Sø i sammenhæng med de værdifulde tilstødende skov- og klitarealer vil have mindst samme naturmæssige værdi som mange af de projekter, der er foreslået som naturparker. Man bør prioritere at ansætte de oprindelige medarbejdere til at forestå naturpleje og publikumsservice, i det omfang de synes om projektet.